1848. N°. 69.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

VRIJDAG, 9 JUNIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

Bij deze Courant behoort een *Bijvoegsel*, bevattende stukken betrekkelijk het voorgevallene op het Huiszittenhuis alhier.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 8 Junij.

Wij vernemen nader omtrent de ontbinding van het corps Rustbewaarders uit HH. Studenten alhier, welke in de meeste afdrukken van ons vorig nommer slechts met een woord was vermeld, dat HH. Studenten op eene daartoe Dingsdag ll. gehouden convocatie, ten gevolge van het gebeurde op het Huiszittenhuis ll. Zaturdag avond, tot die ontbinding hebben besloten.

— De Koninklijk-Nederlandsche Maatschappij tot aanmoediging van den Tuinbouw, onder bescherming van Z. M. Koning Willem II, heeft dezer dagen haar *derde Jaarboek* uitgegeven.

Uit het daarin voorkomend verslag van den staat dier Maatschappij blijkt onder anderen dat die staat bloeijend is, en de vooruitzigten der Maatschappij verblijdend mogen genoemd worden. Het aantal leden bedroeg op den 29sten Januarij ll. 674, als: binnenlandsche eere-leden 25, buitenlandsche eere-leden 23; binnenlandsche corresponderende leden 31, buitenlandsche corresponderende leden 39; contribuerende binnenlandsche leden 256, contribuerende leden in Neêrlands Indië 218.

Het heeft Z. M. den Koning, Beschermheer der Maatschappij, behaagd, uit eigen fondsen eene som van 500 gulden ter beschikking van het bestuur te stellen, ter vervaardiging van den stempel voor den eerepenning der Maatschappij. Voorts heeft Z. M. eene Gouden Medaille uitgeloofd aan de binnenlandsche leden, kweekers en liefhebbers, voor eene verzameling van de fraaiste en grootste exemplaren van palmen uit Neêrlands Oost-Indië. Z. K. H. Prins Hendrik heeft insgelijks een' gouden eerepenning ter beschikking van het bestuur gesteld. Ook onder de eere-leden en contribuerende leden had dit voorbeeld gunstige gevolgen, en vond dit, tot dus verre buiten 's lands nog onbekende, door het voorgaan der leden van het bestuur uitgelokte beginsel van uitloving, gereeden weerklank.

Ten gevolge der belanglooze bemoeijingen van den Edel Achtbaren Heer Burgemeester der Residentie, heeft het Achtbaar Stedelijk Bestuur der Stad 's Gravenhage voor de onlangs gehoudene eerste Tentoonstelling der Maatschappij haar het vrije gebruik van een gebouw afgestaan, hetwelk allezins geschikte gelegenheid aanbood tot het verzorgen der ingezondene gewassen, naar gelang der door dezelve vereischte temperatuur en andere eigenschappen; terwijl daarenboven eene Gouden Medaille, op den stempel der stad 's Gravenhage geschroefd, ter beschikking van het bestuur is gesteld, en volgens het uitgereikte programma, toegewezen is voor eene verzameling van minstens 25 stuks der nieuwste, fraaiste, bloeijende, enkele of dubbele Hyacinthen.

Behalve dit ontving de Maatschappij ook voor de toekomst belangrijke toezeggingen ter ondersteuning van hare ondernemingen, waaronder in de eerste plaats behooren de gouden eerepenningen, welke door HH. KK. HH. Prins Frederik en nu wijlen Prins Alexander der Nederlanden voor de eerstvolgende tentoonstelling welwillend zijn toegestaan. Ook de stedelijke regeringen van Leyden, Haarlem en Rotterdam hebben het bestuur der Maatschappij kennis gegeven van hun besluit, om, bij gelegenheid van tentoonstellingen in de genoemde steden, een bewijs van hunne goedkeuring en bescherming ondersteuning te willen geven, zoowel door het uitloven van eenen gouden eerepenning, alsook door een geschikt gebouw, te dien einde te verstrekken. Zelfs zijn reeds door twee contribuerende leden, de Heeren Dr. P. G. van Hoorn en Prof. A. H. van der Boon Mesch, te Leyden, zilveren eerepenningen voor eene volgende tentoonstelling toegezegd; terwijl Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland eene missive aan het bestuur hebben toegezonden, waarin zij verklaren, na inzage der wetten, niet ongenegen te zijn, om de bemoeijingen der maatschappij door de in hun bereik staande middelen te gemoet te komen.

Uit dit alles blijkt, dat door de vereenigde pogingen van velen, door de grootmoedige ondersteuning van Z. M. den Beschermheer, door de vereenigde medewerking der Vorstelijke familie en hooge autoriteiten, door de gunstige stemming en krachtdadige hulp van de leden der Maatschappij zelve, het vooruitzigt geopend is, dat haar bloei van duur zal zijn, en die vruchten zal kunnen dragen, welke zij bij hare oprigting beoogde, namelijk: *door den invoer van gewassen in Nederland en door de aanmoediging van den handel en der wetenschappelijke kennis, de Horticultuur van Nederland op nieuw te vestigen, en, zoo mogelijk, tot haar vroeger standpunt op te voeren.*

Voorts bevat dit jaarboek het eerste gedeelte van een belangrijk opstel des Hoogleeraars W. H. de Vriese: »*de Palmen van Suriname, beschouwd in betrekking tot derzelver kruidkundige kenmerken, cultuur en nut voor nijverheid en handel,*" en eindelijk de verklaring van eene zeer fraai uitgevoerde plaat, voorstellende de prachtige plantsoort Hydrangea Japonica en Paulownia Imperialis, welke dit jaarboek tot wezenlijk sieraad verstrekt.

(*Dagbl. v. 's Gravenhage.*)

— Bij gelegenheid van de onthulling van het Standbeeld van Willem I, is door den Heer Mr. C. H. B. Boot, Officier bij de Regtbank te Amsterdam, een lofdicht op dien Vorst vervaardigd in de Latijnsche taal, hetwelk door den Heer Mr. J. H. Burlage onder den titel: *Willem de Zwijger* (naar aanleiding van het Latijn) is gevolgd. Beide stukken zijn te zamen als handschrift gedrukt bij J. Roering te 's Gravenhage.

Beide dichtstukken onderscheiden zich naar den aard der verschillende talen door den schoonen gang der denkbeelden en kracht van uitdrukking; de laatste twaalf regels van het Latijn zijn door den Heer Burlage, breeder maar toch zeer gelukkig uitgewerkt.

Dit tweetal gedichten is met een toepasselijk vignet versierd, zinspelende op de spreuk van Willem I, die er onder is geplaatst, *saevis tranquillus in undis* (gerust in de woedende baren.)

Daar het niet in den handel is, meenden wij het bestaan van deze verdienstelijke stukken, wel met een woord ter kennisse van liefhebbers van schoone Latijnsche en Nederlandsche Poëzy te mogen brengen, opdat zij ze bij gelegenheid ter inzage trachten te bekomen.

'S GRAVENHAGE, 7 Junij.

De Zitting van den Raad van State, van heden, waaraan de Ministers, en daaronder ook de Heer Luzac, deel namen en waarvan het voorzitterschap door Z. M. den Koning werd vervuld, is ten half elf ure aangevangen. Z. M. heeft eerst ten ruim 4 ure de vergaderzaal verlaten. Men wil weten, dat het onderwerp van wijziging der Grondwet zou zijn afgeloopen.

— Heden avond ten 7 ure zijn sommige Ministers weder bijeengekomen; het waren de Heeren Donker Curtius, Luzac, Lightenveld, de Kempenaer en van Bosse.

— Bij den Boekverkooper A. Entrop van Poeteren alhier, ziet eene zeer nette afbeelding van het standbeeld van Prins Willem den Eerste het licht, benevens tekst, bestaande in gedachten bij dit standbeeld, door de natie opgerigt, van den Heer C. W. Pape, een dichtstuk van den Heer Withuys, en eene toespraak van den Heer L. van Hoogeveen Sterck, sierlijk overgedrukt uit het Weekblad *de Ware Burger*. Het geheel is smaakvol uitgevoerd, en de woorden ademen de zucht voor Vaderland en Oranje, die in zulke grootsche daden haren grondslag heeft, als welke dit standbeeld op nieuw verzinnelijkt.

— Door den Stedelijken Raad der stad Dordrecht zijn Vrijdag ll. tot leden der Provinciale Staten van Zuid-Holland benoemd: de Heeren A. den Bandt en Mr. J. S. Lotsy, en zulks ter vervulling van de buitengewone vacatures, ontstaan door het overlijden der Heeren Mrs. J. Beelaerts van Emichoven en H. P. Hoog.

8 Junij.

De Zitting van den Raad van Ministers, die gisteren avond ten 7 ure is aangevangen, heeft tot ruim 10 ure geduurd.

Men verzekert vrij stellig dat de behandeling van het onderwerp der Grondwets-herziening zoowel bij den Raad van State, als bij den Raad van Ministers thans is ten einde gebragt.

— Het *Provinciaalblad van Zuid-Holland*, N°. 46, bevat de volgende Circulaire van, den 7den dezer, van den nieuw benoemden Gouverneur der Provincie Zuid-Holland, den Heer Mr. E. J. A. Graaf van Bylandt, aan de Plaatselijke besturen, bij de aanvaarding zijner betrekking.

»Het heeft den Koning behaagd, bij besluit van den 3den Junij ll., No. 54, den Staatsraad Jhr. L. R. Gevaerts, overeenkomstig zijn verzoek en onder dankbetuiging voor de gewigtige diensten door hem bewezen, eervol te ontslaan uit de betrekking van Gouverneur der Provincie Zuid-Holland, met de interimaire waarneming waarvan hij sedert den 30sten December 1847 belast was.

Bij datzelfde Besluit heeft Z. M. mij benoemd tot Gouverneur van de Provincie Zuid-Holland, en ik heb de eer UEd. kennis te geven, dat ik deze betrekking heden heb aanvaard.

Het blijk van vertrouwen, waarmede de Koning mij heeft gelieven te vereeren, stel ik op zeer hoogen prijs, en ik gevoel de verpligting, welke op mij rust, om daaraan te beantwoorden.

Overtuigd, dat dit niet anders kan geschieden, dan door eene getrouwe behartiging der belangen van deze Provincie en van hare ingezetenen, is het mijn opregte wensch en mijn ernstig voornemen, om, onder afsmeeking van de hulp en den dagelijkschen bijstand des Heeren, zonder wiens zegen ik geloof, dat alle menschelijke pogingen falen, mijnen tijd en mijne krachten te besteden aan hetgeen die belangen zal kunnen bevorderen.

De tegenwoordige omstandigheden intusschen maken de gewigtige taak, welke mij is opgelegd, nog moeijelijker dan in gewone tijden reeds het geval zou zijn. Ik gevoel, dat eene dubbele mate van krachtsinspanning en van ijver zal kunnen worden vereischt en dat ik ook in gelijke mate de krachtdadige medewerking zal behoeven van UEd. en van allen, die eenig deel hebben aan het bestuur van zaken in dit gewest.

Met vertrouwen roep ik die medewerking in, daar toch in dit belangrijk tijdsgewricht de gemoedelijke behartiging en naauwgezette volvoering der opgelegde pligten, meer dan immer onzer aller doel behoort te zijn.

Dat mijne geachte ambtsvoorgangers in hunne ijverige pogingen voor het welzijn van deze provincie eene krachtdadige medewerking hebben mogen ondervinden, doet mij de hoop koesteren, dat UEd. mij dezelve niet zult onthouden, en dat ook mijne pogingen eenmaal zullen ondersteund worden door blijken van vertrouwen, waarop ik steeds zeer hoogen prijs zal stellen, terwijl dezelve ontegenzeggelijk mijne taak zeer zullen verligten.

's Gravenhage, 7 *Junij* 1848.

De Gouverneur van de Provincie Zuid Holland,
W. G VAN BYLANDT."

AMSTERDAM, 6 Junij.

Gisteren namiddag is door een bijzonder toeval hier ter stede eene afschuwelijke misdaad aan het licht gekomen. Een paar matrozen klommen op het dak van een huis in de Visscherstraat, ten einde eene duif te achterhalen, welke hun was ontvloden. Door hunne beweging op het dak geraakte eene pan los en floor de opening meenden zij een gekerm waar te nemen. Naar de oorzaak daarvan onderzoek doende, ontdekten zij, in eene vliering opgesloten, een 14- à 15-jarig meisje, bleek, vermagerd, haveloos, met wild nederhangend hoofdhaar en lang gegroeide nagelen, hetwelk hun om eene bete broods verzocht.

De brave zeelieden, al aanstonds vermoedende, dat deze opsluiting niet natuurlijk was, haastten zich, om van het geziene aan de policie kennis te geven. De Heer Commissaris van Policie Duisdeiker begaf zich dadelijk met een paar agenten derwaarts, liet bij afwezigheid der bewoners van het huis, de vliering openbreken, en vond het ongelukkig meisje, in den toestand, waarin wij het zoo even beschreven.

De policie was nog in huis, toen de moeder, van eene wandeling op de Bloemmarkt terug kwam en door den voornoemden Commissaris in hechtenis genomen en niet dan met de grootste moeite te midden der menigte, die, in hare verontwaardiging, de ontaarde vrouw te lijf wilde, in verzekerde bewaring gesteld werd. Later werd ook de vader gearresteerd.

Uit de nu reeds ingewonnen informatien is gebleken, dat het ongelukkige kind was de dochter van den man des huizes, hertrouwd met eene vrouw, die, om welke eigenlijke reden is nog onbekend, de beul van het arme meisje was en het met behulp of althans met medeweten van haren man, sedert onderscheidene jaren aldus had opgesloten en behandeld. Niemand der buren kende zelfs het bestaan van het arme kind, te minder daar de ontaarde ouders eerst sedert 1o. Mei in die straat woonachtig waren. Bij hunne jongste verhuizing en men zegt zelfs bij vroegere, werd het arme kind in eene geslotene kast of kist vervoerd. Het arme slagtoffer is ter verpleging naar het Bestedelinghuis gezonden.

— Gisteren is hier aanbesteed het bouwen van eene schuur voor het bergen van haardasch voor *f* 37,700. Het werk moet binnen 6 maanden voltooid zijn. Daaruit, zoowel als uit de vele verbeteringen, welke wij bij de inzameling van meststoffen opmerken, blijkt het, dat de Heer Dr. Sarphati zich noch door de drukkende omstandigheden, noch door de flaauwe deelneming onzer Stadgenooten heeft laten afschrikken, om alleen een plan met kracht en overleg voort te zetten, dat onder de heilzaamste ondernemingen der laatste jaren mag worden gerangschikt.

— De Provinciale Commissie van Onderwijs in Overijssel heeft in hare laatste vergadering besloten een verzoek aan de Regering te doen, om eene algemeene vergadering uit de Provinciale commissiën in 's Hage te beleggen en daarbij tevens honoraire School-Opzieners te voegen, ten einde onder anderen gemeenschappelijk over de middelen te beraadslagen, om, bij een veranderd stelsel in de wetgeving op het onderwijs, het tijdelijk bestaan van den aanwezigen onderwijzersstand in Nederland, zoo veel mogelijk voor eene onbillijke schade te vrijwaren.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 6 Junij.

Eergisteren morgen heeft op Bethnal-Green, hier ter stede een gevecht plaats gehad tusschen Chartisten en de policie. Hetzelfde geschiedde op Bisschop Bonners velden. De policie wilde namelijk de chartistische meetings, die daar gehouden werden, uiteendrijven, waartegen het volk zich verzette. Er zijn vele arrestatiën gedaan, en eenige ongelukken voorgevallen, dewijl de agenten van policie van hunne staafjes gebruik moesten maken. Op Londonfields en in Victoriapark zijn ook pogingen tot het houden van meetings aangewend, die daar echter door de policie belet zijn.

— Bijna 200 jeugdige vrouwen hebben zich hier naar Sydney, in Nieuw-Zuid-Wallis, ingescheept, na door de commissarissen eener maatschappij tot bevordering van landverhuizing, tot dat einde in Ierland uitgekozen te zijn. Het groot gebrek aan vrouwelijke dienstboden in die volkplanting is de oorzaak dezer inscheping.

BELGIE.

BRUSSEL, 6 Junij.

De Minister van Oorlog heeft bevolen om de Miliciens van 1842 en 43, die nog onder de wapenen zijn, te ontslaan, zoo hunne schuld geene 10 fr. bedraagt.

FRANKRIJK.

PARIJS, 6 Junij.

Het besluit der vergadering van den 3den dezer, waarbij Louis Blanc buiten vervolging is gesteld, heeft een' diepen indruk gemaakt. Naar men verzekert hebben de Procureur-Generaal Portalis en de Heer Laudrin, Procureur der Republiek, alsmede de rapporteur der Commissie, de Heer Jules Favre, hun ontslag genomen. Ook zou, ten gevolge van een geschil nopens de stemming tusschen den Voorzitter en de Secretarissen der vergadering, een dezer laatste, de Heer Lacrosse, zijn ontslag hebben genomen. Nog zouden er, om dezelfde reden, twee tweegevechten tusschen leden plaats hebben. — Wat echter het meeste in het besluit bevreemdt, is, dat ook de Ministers tegen de in staat van beschuldigingstelling gestemd hebben. Het *Journal des Débats* verheft daartegen luide zijne stem. Het spreekt hier niet van den Heer Louis Blanc of van elk ander, doch heeft hier alleen zaken op het oog. »Het Openbaar Ministerie zal, zegt het *Journal*, zoodanig gewigtigen stap, als eene aanvrage tot in staat van beschuldigingstelling van een lid der vergadering, niet doen zonder medeweten en goedkeuring van het Bewind en den Minister van Justitie. Hoe kunnen nu de Ministers, en die van Justitie in de eerste plaats, zoodanig voorstel verwerpen? »Zoodanige staat van zaken is ondragelijk," aldus eindigt het *Journal*, »zoodanige Gouvernementale regeringloosheid, te lang voortdurende, zou eindelijk het gezag in minachting brengen, en allen zedelijken invloed in de gemoederen doen verdwijnen. Het is waar, men zou zich kunnen redden door te zeggen, dat men dit niet als een bewind kan beschouwen. Dit is wel zeer waar, doch niettemin zeer treurig."

— In de zeer onstuimige zitting van gisteren is de Minister van Justitie, Cremieux, door den Procureur-Generaal Portalis uitgedaagd om te ontkennen dat hij Minister niet eerst den eisch tot beschuldiging van Louis Blanc had goedgekeurd, waartegen de Minister inbrengt, dat hij dan óf zou gelogen hebben, óf eene eerlooze daad gepleegd, en dat hij onder zulke beschuldiging geen Minister of volksvertegenwoordiger kon blijven. Men zegt stellig, dat de Minister, nadat onder geweldig rumoer de beraadslagingen waren gesloten, zijne betrekking heeft nedergelegd. Daarna is men tot de keuze van een' Voorzitter overgegaan, waartoe de Heer Senard is verkozen, met 593 van de 676 aanwezige stemmen. In de zes bureaux zijn tot onder-Voorzitters benoemd, de HH. Bethmont, Marrast, Corbon, Cormenin, Portalis en Lacrosse. De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft nog drie ontwerpen van wet ingediend, waaronder een met strenge bepalingen tegen zamenscholingen.

— Berigten van heden melden, dat de Heer Cremieux als afgevaardigde zitting heeft blijven nemen. De vergadering is heden te 1 ure aangevangen en met een aanspraak van den aftredenden Voorzitter Buchez geopend, ter installatie van den nieuwen Voorzitter den Heer Senard, die met een korte aanspraak daarop antwoordt.

Voorts wordt er geklaagd dat ze elkander niet kunnen verstaan, welke klagte hier ziet op het hooren, niet op gemeen overleg. De Abt Fayet zegt zelfs dat de leden in den *Moniteur* moeten gaan lezen, waarover zij gestemd hebben. Verder is in de zitting hoofdzakelijk over den aankoop der spoorwegen gehandeld, waarover de Commissie die verslag zou doen, ongunstig oordeelt, hetgeen den Minister zeer bevreemdt, en waarbij de Heer Berryer zich krachtig uitlaat over de handhaving van het staatscrediet.

— De zaak der nationale werkplaatsen begint een minder somber aanzien te verkrijgen. Het blijkt thans, dat de bevolking der werkplaatsen 90,000 zielen bedraagt. Het bewind vleit zich, binnen weinige dagen 30,000 naar de departementen terug te zenden, en alleen de Parijzenaars alhier te houden. Men zou er alsdan 10,000 bezigen voor het bouwen van nieuwe hallen, en 15,000 voor andere werken van openbaar nut. Van de overige 35,000 vleit men zich, dat de bijzondere nijverheid 20 à 25,000 zullen terugnemen, wanneer de moeijelijkheden tusschen patronen en werklieden zullen uit den weg geruimd zijn.

edert de aftreding van den Heer Emile Thomas, als Directeur der

nationale werkplaatsen, zijn verscheidene beschikkingen genomen, tot welke hij steeds zijne medewerking had geweigerd. Om een denkbeeld te hebben van de verkwisting der administratie, verneme men, dat zij 5 coupés, 4 cabriolets, 4 tilburys en 1 calèche, te zamen 14 rijtuigen, alsmede 35 paarden gebruikte. De meeste dier rijtuigen zijn thans te koop, even als de paarden. Men berekent dat thans 25,000 à 30,000 fr. per dag bespaard zullen worden.

— Men verzekert dat van heden af de circulatie langs alle spoorweglinien, met uitzondering alleen van die van Rouaan, afgebroken zal worden, en wel omdat de machinisten weigeren dienst te doen, en den arbeid verlaten. De reden van deze weigering tot werken zou de aanvrage zijn, welke zij gedaan hadden, ter uitzetting buiten Frankrijk van de Engelsche machinisten, die door de maatschappij van Rouaan gebezigd worden. De Regering heeft krachtige maatregelen genomen, om den spoorweg van Rouaan tegen eenigen aanval te beschermen, uit vrees, dat de machinisten van al de overige liniën zich tot gewelddadigheden tegen de Engelsche machinisten zullen laten verleiden.

ITALIE.

ROME, 1 Junij.

De Paus heeft aan den Keizer van Oostenrijk een minzamen brief geschreven, waarin hij hem aanraadt den nutteloozen oorlog in Lombardije te staken, omdat Oostenrijk toch nimmer door het zwaard de genegenheid der bevolking kan winnen.

— De Paus heeft zich op aandrang van den Minister van Justitie weder in het openbaar vertoond; zijne afzondering begon misnoegen te verwekken.

— Te Milaan heeft den 29sten eene vrij ernstige demonstratie plaats gehad tegen de vereeniging van Lombardije met Sardinië. Den 27sten was eene uitnoodiging aan het volk aangeplakt, om zich den 29sten te verzamelen, ten einde alsdan van het voorloopig bestuur inlichtingen te vragen, op welke voorwaarden de vereeniging van Lombardije met Sardinië geschieden zou. Het antwoord van het bestuur was niet geschikt om de gemoederen tot bedaren te brengen. Toen kwam den 28sten eene aanzienlijke volksmenigte voor het paleis waar het voorloopig bestuur vergadert, bijeen en verlangde dat vóór de vereeniging van Lombardije met Sardinië een besluit uitgevaardigd zou worden, ter verwaarborging: 1°. van de onschendbaarheid der nationale garde, zoo als die thans ingerigt is; 2°. van de vrijheid der drukpers; 3°. van het regt van vereeniging; 4°. van de bestaande kieswet. Het bestuur vaardigde werkelijk denzelfden avond een besluit uit, waarbij de vermelde punten gewaarborgd werden, tot dat de staatregelende vergadering, omtrent het lot van het volk beschikt zou hebben. Ook dit stuk voldeed niet en het volk, dat den 29sten weder voor het regeringsgebouw bijeenkwam, verlangde hetzelve veranderd te zien. Toen hieraan geen gehoor gegeven werd en de oproerige menigte het gebouw binnendrong, verscheen de Voorzitter van het voorloopig bestuur op het balcon en verklaarde dat hetzelve zijn ontslag nam. Nadat het zamengeschoolde volk te kennen gegeven had, hierin niet te willen toestemmen, kwam het bestuur op zijn besluit om af te treden terug, in de overtuiging dat het volk in hetzelve vertrouwen stelde. Inmiddels was door eenige zaamgezworenen en hunne agenten de geheele stad in rep en roer gebragt en werd door deze een nieuw voorloopig bestuur uitgeroepen. Maar deze poging tot omverwerping van het bestaande bestuur mislukte, en zekere Urbino werd in hechtenis genomen, nadat de nationale garde, ondersteund door de groote meerderheid der bevolking, in den namiddag de orde hersteld had. Des avonds heerschte te Milaan de grootste rust. Van alle zijden werden door de nationale garde uit de omstreken van Milaan verklaringen van adhaesie aan het voorloopig bestuur toegezonden.

— De *Gazetta Piemontese* van den 1sten dezer bevat het volgende: Peschiera is in onze magt. Eergisteren nacht had de Maarschalk Radetzki een togt uit Verona naar Mantua ondernomen, aan het hoofd van 20 à 25,000 man, benevens cavallerie en eene ontzaggelijke artillerie. Het aldus versterkte garnizoen van Mantua heeft daarop gisteren een uitval gedaan tegen de Toskaansche troepen, welke die vesting langs den regteroever der Mincio omringen. Gedurende 3 uren boden deze troepen weêrstand aan de overmagt des vijands; maar hadden eindelijk hunne positiën verlaten, toen de Generaal Bava met een deel van het 1ste legercorps toesnelde. Op dit oogenblik gingen de zaken voor ons beter op de uiterste linkerzijde onzer stelling bij Lazire en Cellestarino. De vijand, die langs deze zijde Peschiera heeft willen ontzetten, werd met geweld terug gedreven en zulks geschiedde met groot verlies. In dit gevecht heeft zich de 4de divisie, onder de bevelen van den Luitenant-Generaal Frederici, zeer onderscheiden. In den ochtend had de Koning de reserve-divisie doen oprukken, om het legercorps van den Generaal Bava te ondersteunen. De Koning beval voorts aan de troepen, om op de hoogte van Guito zich te plaatsen, en wilde juist naar zijn hoofdkwartier te Valeggio terugkeeren, toen men plotseling het geschut hoorde losbarsten en de strijd begon. De Koning zelf voerde het leger aan, daar hij zich naar Guito begaf. Op dit punt was de strijd hardnekkig; maar de uitmuntende beschikkingen van den Generaal Bava, geholpen door den Hertog van Savoye, aan het hoofd der reserve-divisie, hebben eene volkomene overwinning doen behalen, ten gevolge waarvan de vijand den terugtogt heeft aangenomen. De cavallerie, tegen de vlugtelingen op dat zelfde oogenblik losgelaten, vernietigde hen geheel en te gelijkertijd ontving de Koning de tijding der overgave van Peschiera, welke tijding hij zelf aan het leger mededeelde, dat alstoen een onophoudelijk gejuich aanhief.

— Het Oostenrijksch garnizoen van Peschiera is den 31sten uitgetrokken om naar Ancona geleid en aldaar ingescheept te worden, onder de verpligting van gedurende dezen oorlog niet meer tegen Italië te dienen.

— De Duitsche berigten gewagen echter heden van een aanzienlijk voordeel, hetwelk de Oostenrijkers op den 29sten bij Cusatoni, ten westen van Mantua gelegen, behaald zouden hebben. — De Luitenant-Veldmaarschalk Welder had, op 31 Mei, eene oproeping aan de Venetianen gerigt, waarbij hij hun, *in naam van hunnen constitutionelen Koning*, den Keizer van Oostenrijk, vrede en vergiffenis aanbiedt.

— Calabrië is in opstand, en rukt op Napels aan; 15,000 Sicilianen zijn reeds met 10 stukken geschut overgekomen om hen te helpen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 5 Junij.

Gisteren heeft het studentencorps een lijkfeest gevierd ter gedachtenis aan de slagtoffers van het gevecht in Maart ll., om aldus te protesteren tegen sommige adressen, die in de provinciën in eenen zin van teruggang worden geteekend. Een groot deel der burgerwacht heeft er zich ongewapend bij de trein gevoegd, als ook verscheiden corporatiën met hunne vanen.

— Den 3den in den laten avond is de Prins van Pruissen uit Holland komende, op het station te Oberhausen aangekomen en daar door de talrijke, uit de omliggende plaatsen bijeen gestroomde burgerwacht met veel geestdrift ontvangen. Niet minder groot was die geestdrift bij zijne aankomst op het station te Essen, Herne-Bachum en Dortmund alwaar de overheden en een groot aantal inwoners, feestelijk getooid, hem met muzijk en gekleurde lantaarnen ontvingen. Uit Emmerick wordt daarentegen geschreven, dat de Prins aldaar met eene groote koelheid ontvangen werd.

Ook te Wesel is de Prins met groote geestdrift ontvangen en hebben verschillende deputatien bij hem hare opwachting gemaakt.

— In alle gedeelten van Duitschland nemen de klagten toe, over eene bedenkelijke vermeerdering van den nood onder de lagere volksklasse, veroorzaakt door de staking van allen handel en bedrijf, voornamelijk betrekkelijk artikelen van weelde en mode.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 4 Junij.

Gedurig vertrekken nog van hier de meest gegoede inwoners en de adelijken; men berekent dat reeds bijna 1,000 gezinnen de stad hebben verlaten.

— Nadat de tijding van hetgeen de Graaf Leo Thun te Praag verrigt had (zie onze vorige) ter kennis van het Ministerie is gekomen, heeft het onmiddellijk aan den Keizer eene boodschap gezonden, ten einde het onwettige van het te Praag genomen besluit te doen uitkomen en alle pogingen, welke door eene deputatie uit Boheme zouden kunnen gedaan worden om de bekrachtiging des Keizers daarop te erlangen, te verijdelen. Tevens heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken in een rescript aan den Gouverneur van Boheme diens handeling voor onwettig en niet geldig verklaard, en hem bevolen te zorgen dat aan de gansche zaak geen verder gevolg worde gegeven. Gelijktijdig heeft die Minister aan de Gouverneurs der verschillende provinciën van het gebeurde in Praag kennis gegeven, alsmede van de maatregelen, welke te dier zake genomen waren, en met den meesten nadruk aangemaand het Ministerie behulpzaam te zijn om alle pogingen te helpen onderdrukken, welke zouden kunnen strekken om de eenheid der Regering te verzwakken en in gevaar te brengen.

— Met de Finantiën ziet het er bedroevend uit; in de éene maand April, is er een tekort geweest van 3,511,280 fl.

— De zoogenaamde veiligheids-Commissie, welke zich na de laatste woelingen hier heeft opgeworpen, matigt zich al de regten eener voorloopige Regering aan en heeft den Minister van Oorlog uitgenoodigd, haar het bedrag op te geven van de voor de hoofdstad noodige troepen, daar zij geene andere in de stad dulden zou. Zij eischt dat de Keizer dadelijk terugkeere, een nieuw Ministerie aanstelle en den Rijksdag zoodra mogelijk bijeenroepe.

FRANKFORT.

6 Junij.

De Nationale vergadering heeft besloten, uit hoofde van het dringend belang der zaak, onverwijld eene Commissie te benoemen, met last om een onderzoek naar het krijgswezen en de middelen van verdediging in geheel Duitschland te bewerkstelligen, middelen tot verbetering daarvan voor te stellen, de organisatie der algemeene volkswapening in overweging te nemen, en met den meesten spoed omtrent een en ander verslag te doen. — In dezelfde zitting is tot de toelating der beide Afgevaardigden uit het Hertogdom Limburg besloten.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 7den Junij de Heer C. M. A. Hafkenscheid, van Amsterdam, in de Medicijnen, na verdediging van zijn Specimen: *de Asphyxia*.

PROMOTIE AAN DE GRONINGSCHE HOOGESCHOOL.

Den 3den Junij de Heer J. A. Wijnne, van het Hoogeveen, in de Letteren, na Openbare verdediging van eenige Quaestiones Criticae: *de Belli Punici secundi parte priori*.

DRUKFEILEN.

In de advertentie van den Heer C. W. H. VAN KAATHOVEN, voorkomende in ons vorig nommer, staat regel 7: *reglem.* van *het bestuur*, lees *voor*, en regel 22: *oefent ook een domper-regt uit* van *meeningen*, lees *over*.

BEKENDMAKING.

HET PROVINCIAAL GEREGTSHOF IN ZUID-HOLLAND.

Gezien het requisitoir van den Procureur-Generaal, betrekkelijk het daarstellen der Vacantie-Kamer van den 1sten Julij tot en met den 31sten Augustus 1848.

Gezien artikel 18 der Wet op de Regterlijke Organisatie en het beleid der Justitie, mitsgaders de artt. 11, 12, 13, 14 en 15 van het reglement betreffende de wijze van eeds-aflegging der onderscheidene regterlijke ambtenaren enz., goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 14den September 1838, (*Staatsblad* N°. 36).

Heeft goedgevonden en verstaan te bepalen, dat de Kamer van Vacantie voor dit loopende jaar gedurende de maand Julij zal bestaan uit de Heeren en Mrs. Johan Anthoni Philipse, Vice-President, Jacobus Andries Weiland, Petrus Isaäcus de Fremery, Jhr. Godefridus Andreas Melort, Pieter Buyskes, Arnaud Jacques Theodore de Bordes en Sibout Schmolck, Raden; en gedurende de maand Augustus uit de Heeren en Mrs. Johan Arnold Brand, President, Jacobus Andries Weiland, Petrus Isaäcus de Fremery, Jhr. Godefridus Andreas Melort, Pieter Buyskes, Pieter Jacob Elout en Jacob Crans, Raden.

Wijders, dat deze Kamer hare zittingen zal houden op Woensdag, Donderdag, Vrijdag en Zaturdag, den 12, 13, 14, 15, 26, 27, 28 en 29 Julij, 9, 10, 11, 12, 23, 24, 25 en 26 Augustus 1848, des voormiddags ten 10 ure precies, zijnde den 12 en 26 Julij, alsmede den 9 en 23 Augustus bestemd tot behandeling van burgerlijke regtszaken, en de overige dagen tot afdoening van strafzaken, eindelijk dat de eerste teregtzitting zal plaats hebben op Woensdag den 12 Julij aanstaande.

En zal een afschrift dezer aan den Heer Procureur-Generaal worden ter hand gesteld, met uitnoodiging om daaraan de vereischte publiciteit te geven.

Gedaan in eene algemeene vergadering van het Provinciaal Geregtshof in Zuid-Holland, op den 29 Mei 1848.

Gezien door mij Procureur-Generaal bij gemelden Hove:
W. J. JUNIUS VAN HEMERT.

J. A. BRAND, *President.*
in kennisse van mij:
F. M. DE VRIES VAN HEYST, *Griffier.*

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd:
J. J. C. SCHELTEMA
EN
M. J. DILLIÉ.

LEYDEN,
2 Junij 1848.

Ondertrouwd:
W. J. ELSENHORST,
van Haarlem,
EN
M. J. ZAALBERG.

SOETERWOUDE,
8 Junij 1848.

Eenige Kennisgeving.

Heden overleed onze geliefde Vader en Behuwd-Vader PIETER VAN MOURIK, in den ouderdom van ruim 80 jaren.

LEYDEN,
7 Junij 1848.

H. van MOURIK,
mede uit naam van Zusters en Behuwd-Broeders.

Op verzoek van den overledene zullen geene uiterlijke teekenen van Rouw aangenomen worden.

Koffijhuis Zomerzorg.

PINKSTER ZONDAG en MAANDAG
Vóór- en Namiddag
HARMONIE-MUZIJK.

PINKSTER ZONDAG AVOND
des Avonds ten 10 ure
B A L,
onder Directie van den Heer BUZIAU.
Entrée voor één Heer 50 Cents. Voor een Heer met Dames *f* 1.

HARMONIE-CONCERT,

onder Directie van den Heer J. C. MEIJER,
op Zondag den 11 Junij des Voormiddags.
Entrée vrij, van 11 tot 2 ure; des Namiddags van half 5 tot half 8 ure, entrée 25 Cents voor één Heer, en voor een Heer met Dames 50 Cents.

WELGELEGEN,
buiten de Rijnsburgsche Poort.

J. VERKERK.

Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden,

Gelet op Art. 5 van het Plan tot vereffening en aflossing van de Gevestigde Schuld, ten laste derzelve Stad, gearresteerd bij den Stedelijken Raad op den 13den Junij 1839, en nader gewijzigd op den 9den Maart 1840.

Gezien Z. M. besluit van den 20sten April 1840, N°. 54, waarbij gemeld Plan is geagreëerd.

Noodigen bij deze uit alle **Houders van Schuldbrieven**, ten laste der Stad *Leyden*, rentende $2\frac{1}{2}$, 3 en $3\frac{1}{2}$ pCt., om dezelve, bij inwisseling voor mindere prijzen dan de volle hoofdsom, aan de Stad af te staan, en hunne aanbiedingen daartoe vóór of op den 15den Junij aanstaande ter Rekenkamer dezer Stad op te geven bij beslotene Biljetten, waarin de naam van den Houder, het Nummer of de Nummers der Obligatiën, de jaarlijksche rente, mitsgaders de prijs, waarvoor dezelve worden aangeboden, duidelijk gesteld moeten voorkomen; terwijl op de buitenzijde der Biljetten de datum der inlevering zal moeten vermeld zijn; vermits, bijaldien het bedrag der ingekomene inschrijvingen de beschikbaar gestelde som mogt te boven gaan, bij aanbiedingen tot gelijke prijzen, de vroegste dagteekening der inlevering den voorrang zal hebben.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
DU RIEU.

Leyden, 29 *Mei* 1848.

Ter ordonnantie van dezelve,
v. PUTTKAMMER.

PRÉSERVATION PERSONNELLE, (traduction en Français) avec 25 gravures coloriées. — Prix: 5 fr. sous enveloppe.

Traité médical sur le mariage et ses secrets désordres, sur les infirmités de la jeunesse et de l'âge mûr, résultats ordinaires des premières années de la vie qui tendent à détruire toute l'énergie physique et mentale, toute passion, enfin tous les attributs de la virilité; illustré de 25 figures coloriées, sur l'anatomie, la physiologie et les maladies des organes de la génération, expliquant clairement leur structures, usages et fonctions, et les déplorables effets produits sur eux par l'onanisme, les excès, etc., avec les observations pratiques sur les habitudes secrètes des collèges, la faiblesse nerveuse, la syphilis, le rétrécissement de l'urètre, les indigestions, l'hypocondrie, la folie, es éruptions, les rhumatismes, la phthisie, etc.; par le Dr. SAMUEL LA'MERT, *Médecin Consultant*, Bedford-Square à *Londres*, membre de l'Université *d'Edimbourg*, membre honoraire de la société médicale de *Londres*, licencié au Collége des Pharmaciens de la même ville, etc., etc.

Incontestablement cet utile et curieux ouvrage devrait se trouver dans toutes les mains. (Trente mille exemplaires vendus en Angleterre en peu de de temps, prouvent suffisamment en sa faveur.)

Pour le recevoir *franco*, il suffit de remettre 5 fr. 50 c. au bureau de poste et d'en envoyer le mandat à Mr. C. C. VAN DER HOEK, Libraire à *Leide*, ou à B. TARRIDE, Editeur 8 Longue rue de l'Ecuyer, *Bruxelles*.

En vente à la Librairie J. LEDOYEN et LAROQUE Jeune, boulevard Montmartre, près le Théâtre des Variétés, à *Paris*, et chez M. CHAUMAS, Libraire à *Bordeaux*, fossés du Chapeau-Rouge.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 7 JUNIJ.

			Laagst.koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$41\frac{5}{8}$	$41\frac{7}{8}$	$41\frac{7}{8}$
Dito Certificaten	» 3	»	$48\frac{1}{2}$	$48\frac{11}{16}$	
Dito dito	» 4	»	$63\frac{5}{8}$	$64\frac{1}{8}$	$64\frac{1}{8}$
O. I. Leening	» 4	»			
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$	»			
Handel-Maatschappij	» $4\frac{1}{2}$	»			
Haarlemmermeer	» 5	»			
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»	$64\frac{3}{4}$		
Aand. Holl. Spoorweg Maats.					
BELGIE, Certificaten	» $2\frac{1}{2}$	»			
Dito Dito	» $2\frac{1}{2}$	»			
Dito, bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$	»			
SPANJE, Leen. bij Ardoin van 85 £	» 5	»	$9\frac{1}{8}$	$9\frac{3}{16}$	$9\frac{3}{16}$
Dito dito Onbep. Stukken	» 5	»	$9\frac{3}{8}$	$9\frac{5}{8}$	
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	$16\frac{3}{4}$	$16\frac{7}{8}$	$16\frac{13}{16}$
Coupons Ardoins			$6\frac{9}{16}$	$6\frac{13}{16}$	
PORTUGAL, te Londen	» 3	»			
Dito dito	» 4	»			
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	92		
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	$91\frac{1}{2}$	$91\frac{13}{16}$	
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	79		
Dito bij HOPE	» 4	»	$68\frac{3}{4}$	$69\frac{1}{8}$	$69\frac{1}{8}$
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4	»	67	$68\frac{3}{8}$	
Certificaten te Hamburg	» 5	»			
Inschrijving in Assign.	» 6	»	$50\frac{1}{8}$		
Certificaten van Dito	» 6	»			
POLEN, Certificaten	» 4	»			
Dito Aandeelen met Loting	fl. 300	*f*			
Dito dito	» 500	»			
PRUISSEN, Loten van 50 R.	» »	»			
OOSTENRIJK, Oblig. Weener Bank	» 5	pCt.			
Idem	» 4	»			
Oblig. Metalliek	» 5	»			
Idem	» $2\frac{1}{2}$	»	$27\frac{3}{8}$	$27\frac{3}{4}$	$27\frac{1}{4}$
Aandeelen 28 Mei 1834	*f* 500	*f*			
Idem 1 April 1839	*f* 250	*f*			
NAPELS, Certif. bij Lam. en Bouw.	à 4	pCt.			
BRAZILIE, van 1843	» 5	»	67		
MEXICO,	» 5	»			
AMERIKA,	» 6	»			
Dito Bankactiën					
GRIEKENLAND,	» 5	»			
VENEZUELA,	» $2\frac{1}{2}$	»	18		

Koers van het Geld: Prolongatie $3\frac{1}{2}$ pCt. Beleening $3\frac{1}{2}$ à 4 pCt.
Wissel-Disconto 4 pCt.

LEYDEN, 8 Junij.

Daar ons na de plaatsing van het stuk van wege de Stedelijke Regering, betreffende het voorgevallene op ll. Zaturdag op het Huiszittenhuis alhier, van verscheidene kanten verzocht is om de hier onder volgende stukken op te nemen, zoo hebben wij deze in dit Bijvoegsel geplaatst. Wij kunnen niet nalaten om hier onzen hartelijken wensch bij te voegen dat deze noodlottige zaak spoedig een gunstigen keer moge nemen, en geven hierbij een woord van den Engelschen wijsgeer Locke, ter overweging:

»Ieder is geneigd om te klagen over de vooroordeelen die andere lieden of partijen misleiden, als of hij er vrij van ware, en er zelf geene had. Welk geneesmiddel is hier tegen? Geen ander dan dit: dat ieder eens anders vooroordeelen daar late en zijne eigene onderzoeke. Niemand wordt er van overtuigd door de beschuldiging van een ander; hij beschuldigt wederkeerig op dezelfde wijze. De eenige weg tot wegneming dier groote oorzaak van onwetendheid of dwaling is: dat ieder onpartijdig zich zelven onderzoeke. Zoo anderen hun verstand niet onpartijdig willen gebruiken, kan dit mijne dwalingen waar maken, of kan dat mij met hen verzoenen en genegen om mij zelven tot zwijgen te brengen? Zoo een ander een liefhebber is van schillen op zijne oogen, zal mij dat beletten om de mijne er zoo spoedig mogelijk van te ontdoen? Ieder heeft een afkeer van blindheid, en evenwel hoe menigwerf is datgene ongegrond, wat hem het licht van zijn verstand verduistert, waardoor hij tot kennis en waarheid zou komen."

Van wege den Breeden Kerkeraad is ons de plaatsing verzocht van het onderstaande stuk:

De Breede Kerkeraad der Nederduitsche Hervormde Gemeente heeft kennis genomen van een stuk, dat van wege de Stedelijke Regering is geplaatst in de *Leydsche Courant* van 7 Junij jl. Blijkbaar is het doel van den steller, om de handelwijze van H. H. Burgemeester en Wethouders op laatstleden Zaturdag in het Huiszitten- en Diakoniehuis, zoo veel mogelijk te verontschuldigen en te vergoelijken. Men poogt van het gebeurde eene voorstelling te geven, die den oppervlakkigen en der zake onkundigen beschouwer kan misleiden. De Breede Kerkeraad onthoudt zich van ontijdige wederleggingen. Met kalmte wacht hij af *de zooveel mogelijk volledige geschiedenis enz.*, die door eene Commissie uit den Raad zal worden uitgegeven; en zal wanneer zulks noodig is, van zijne zijde de waarheid in het licht stellen.

VERZOEKSCHRIFT *aan de Stedelijke Regering en aan den Kerkeraad der Nederd. Hervormde Gemeente binnen deze Stad.*

> Een ieder Koningrijk, dat tegen zich zelf verdeeld is, wordt verwoest; een huis, tegen zich zelf verdeeld zijnde, valt. Luk. XI. 17.

Na het betreurenswaardige voorval van 3 Junij laatstl., hetwelk eene ontzettende uitbarsting heeft gegeven aan de sterke spanning, welke sints lang tusschen Regering en Kerkeraad over de zaken van het Huiszittenhuis heeft bestaan, en na den omgaanden brief daarover van den Kerkeraad der Nederduitsche Hervormde Gemeente, kan het niet ongepast zijn een woord des vredes in het midden te brengen, ter afwending van al de onheilen die onze stad nog als uitvloeisels dezer ernstige zaak bedreigen.

De Eerw. Kerkeraad vermaant toch de Gemeente om rustig den loop des regts af te wachten; maar men bedenke wel dat het hier strafregt geldt, eene aanklagt wegens mishandeling op bevel der Regering ondergaan.

En nu vragen wij bescheiden, zullen de gevolgen van zulk eene procedure vrede of onrust zijn, heeft men geen tegengestelde klagt van verzet tegen de openbare magt te wachten met al den aankleve van dien, en is het niet diep te bejammeren dat voorgangers des volks, zoo Regering als Kerkeraad, collegien, die den eerbied der Burgerij en der Gemeente vorderen, malkander als vijanden behandelen en in openlijk verzet tegen elkander komende, tot feiten overgaan en eindelijk wederzijds daar als beschuldigers of beklaagden voor misdrijf of misdaad, elkander voor den Regter zullen dagen.

Kan de Burgerij, kan de Gemeente dat verlangen, of zal de Gemeente met vreugde, Burgemeester en Wethouders tot gevangenis of boete zien veroordeelen, zal haar dat voegen als Christen-Gemeente, en zou zij niet juist daarin het groote voorbeeld en de leer van den Heer der Gemeente verzaken. Of zal de Burgerij of de Regering juichen, als een vrijspraak des Regters, Leeraren en Ouderlingen en Diakenen beschaamt, en mogelijk nog deze of gene eene veroordeeling treft.

In waarheid waar feiten voor beleid in plaats treden, heeft men niet anders dan partijschap te wachten, en wat moeten de gevolgen zijn der voortdurende vijandigheid en al haren nasleep, tusschen zooveel achtingswaardige ingezetenen? wat anders dan partijschap, nadeel, liefdeloosheid, haat; wat beginsel van ondergang voor alle welvaart in de stad onzer woning is daarin niet gelegen.

Wij bidden dan de Regering te bedenken dat langs dezen weg het welzijn van de stad en Burgerij aan hare leiding toevertrouwd, niet wordt bevorderd. Wij bidden den Kerkeraad te overwegen of het heil der Kerk en de welstand der Armen-Inrigting niet zullen lijden in plaats van bloeijen, onder schandalen die ieder weldenkende betreuren moet, en men vrage zich ernstig of ze niet voor de gevolgen, kunnen worden voorgekomen. Wij bidden Regering en Kerkeraad om met bezadigdheid en grootmoedigheid te besluiten, om door bemiddeling, hetzij van de Hooge Regering of van eene Commissie uit de Burgerij en de Gemeente zich te laten bevredigen; de quaestiën over de regeling der zaken van het Huiszittenhuis, over deszelfs reglementen en goederen aan den Burgerlijken Regter of aan Arbiters te onderwerpen; alle klagten daarbij in te trekken, die over of weder mogten zijn gedaan, en zoo waardig de roeping waarmede beide Collegiën geroepen zijn, te toonen, dat waarachtige Christen- en Burgerzin nog niet vreemd zijn aan deze stad.

Dan zouden de Ingezetenen van Leyden een waar feest van verbroedering mogen vieren, en wij allen nog den zegen des Heeren over deze stad mogen hopen en een nieuw verbond als het ware sluiten tot Zijne heilige dienst en tot wering van alle ongeregtigheid, die den zegen verbant, en met vertrouwen, naar die spreuk der vrome vaderen, ook hunne bede aannemen: BEHOEDE LEYDEN.

(Dit stuk ligt van heden af ter teekening ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.)

Aan den Edel-Achtbaren Raad der Stad Leyden.

De ondergeteekenden, ingezetenen dezer Stad, achten zich verpligt bij deze aan UEd. Achtb. te verklaren, dat zij de gewelddadige handelingen, op Zaturdag den 3den ll. in het Huiszitten- en Diakonie-Armenhuis aan eenigen hunner geachte Stadgenooten, gecommitteerde Predikanten, Ouderlingen en Diakenen, van den Kerkenraad der Nederduitsche Hervormde gemeente, op last van den Heer Burgemeester, bijgestaan door H. H. Wethouders, door policiedienaars gepleegd, met verbazing en diepe smart vernomen hebben, en tegen dergelijke maatregelen van geweld, zonder eenigen voorafgaanden vorm van proces genomen, in het belang der openbare rust en orde ten ernstigste protesteren.

Leyden, 6 *Junij* 1848.

Prof. Mr. J. BAKE.
Prof. J. H. STUFFKEN.
Prof. J. H. SCHOLTEN.
Dr. L. J. F. JANSSEN.
Dr. T. MULLER MASSIS.
Dr. A. L. VAN DER BOON MESCH.
Prof. J. GEEL.
C. N. OLIPHANT.
ISAAC LA LAU.
Prof. W. A. VAN HENGEL.
Mr. J. T. BODEL NYENHUIS.
CHR. KRABBE.
J. G. DE WALDKIRCH ZIEPPRECHT.
Prof. T. W. J. JUYNBOLL.
Prof. G. J. VERDAM.
NANNING BERKHOUT.
Prof. A. RUTGERS.
Prof. J. VAN DER HOEVEN.
Dr. C. LEEMANS.
Mr. N. SIKKEL GROOS.
D. MOUNIER.
Prof. N. C. KIST.
M. P. VAN STARKENBURG.
A. BROWN.
J. B. DE MOEN.
F. H. G. VAN ITERSON.
W. N. MUNTING.
H. J. VAN NOUHUYS.
B. J. VAN TROTSENBURG.
H. J. DE LEU.
D. N. ROSKES.
A. J. L. ROUWENHORST MULDER.
J. E. VOET VAN CAMPEN.
Dr. E. M. BEIMA.
C. DEELEMAN.
S. A. MEERBURG.
Prof. M. J. MACQUELYN.
R. VAN LOO.
B. J. ZUURDEEG.
A. KIST Wz.
JAN ZUURDEEG.
Mr. LISMAN.
J. C. ZAALBERG Jr.
J. C. ZAALBERG Sen.
L. MEERBURG.
Dr. H. LÜHRMANN.
Dr. L. S. VAN PRAAG.
Prof. C. G. COBET.
Dr. W. A. HIRSCHIG.
Dr. R. B. HIRSCHIG.
Dr. H. T. VAN DOEVEREN.
H. N. BOSMAN.
A. T. PRIJN.
R. M. DRAIJER.
P. DRAIJER.
Mr. J. B. PRINS.
D. C. T. LINCKERS.
P. L. TICHLER.
M. KOPPESCHAAR.
H. LA RIVIÈRE.
H. J. DE GRAAF.
T. F. KEIZER.
CORN. WIJNNOBEL.
J. P. NEUHAUS.
H. S. SCHAAP.
H. VISSER.
W. VAN GENT.
H. J. VAN LEEUWEN.
P. ENGELS.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.